

Månadsrapport september - oktober

Eric Lundvall, Liberal Democrats, London

Hösten i London

Hösten gör sig påmind i London och det speglar sig även i det politiska landskapet. Efter sommarens uppehåll har debatterna blivit allt hetare och Brexit-förhandlingarna ligger som en filt över allt som sker i den politiska sfären. Det politiska landskapet i Storbritannien präglas av Brexit och utträdesförhandlingarna. Många frågor är ännu obesvarade och förhandlingarna stöter ständigt på nya problem och processen har gjort få framsteg.

Perioden september-oktober är även präglad av partikonferenser. Först ut var LibDems partikonferens med fyra dagar i Bournemouth. Därefter har både Labour och det konservativa Torries haft sina konferenser. Den stora oron under LibDems höstkonferens var omröstningen om huruvida partiet skulle ändra ställning i Brexit-frågan. Förslag fanns om att förändra ställningstagandet om en folkomröstning då Brexit-avtalet är förhandlat för att folket i Storbritannien ska få ta ställning för om de fortfarande vill lämna EU. LibDems är EU-vänner och det finns en grupp inom partiet som vill ta en tydligare ställning för EU och mot Brexit. Men detta fick inget stöd under partikonferensen och partiet håller fast vid sin ståndpunkt om att folket ska få säga sitt efter att förhandlingarna om Brexit är klara.

Under Labours partikonferens var fokus på Jeremy Corbyn och hans ökade stöd inom partiet. Om Brexit-förhandlingarna bryter samman finns det också en hög sannolikhet att regeringen faller och Corbyn tar över som statsminister, och därigenom också förhandlingarna om EU-utträdet.

Det gör sig dock gällande att fler och fler förutser ett skifte i regeringsmakten. Jeremy Corbyn nämns allt oftare som den som kommer att vara premiärminister inom en snar framtid. Tyvärr är detta inget som skulle göra att Brexit-processen avbryts, då han är en större Brexitanhängare än många i Torries. Jeremy Corbyn har under sin politiska karriär motsatt sig många av de fördrag som EU kommit överens om och han har länge förordat att Storbritannien ska lämna EU. Ett Labour som leder förhandlingarna skulle flytta fokus från ekonomiska områden och företagande till sociala frågor.

Efter Labours partikonferens flyttade fokus åter till Theresa May som rest ner till Florens för att hålla ett Brexit-tal, där hon skulle förklara Storbritanniens position och syn på utträdesprocessen. Talet möttes dock av förvåning i Bryssel och runt om i EU, då endast hennes egna ministrar och brittiska tjänstemän fanns på plats i publiken. Inte heller fick vi höra några nya besked eller förtydligande från Theresa May.

I början av oktober var det dags för Torries partikonferens och det stora samtalsämnet blev Theresa Mays avslutningstal, då det blev minst sagt händelserikt. Under talet tappade hon rösten och hade problem med att hålla talet då rösten svek henne och hon hostade en hel del. Hon blev även avbruten av en komiker som under talet höll upp en P45-blankett, en skatteblankett att fylla i då man säger upp sig. Dessutom föll bokstäver från dekoren ner under talet. En kritikstorm följde och liksom allt oftare fick Theresa May utstå en hel del kritik.

Senaste månaden har också spekulerats en hel del kring ledarskapet i Torries. Boris Johnson har nämnts som utmanare till partiledarposten och detta rykte har fått allt mer utrymme i media. Theresa May blev kvar som statsminister efter valet i juni men Torries fick inte egen majoritet i parlamentet, vilket har väckt en hel del kritik mot henne. Torries fick efter valet

istället söka stöd från Nordirländska partiet DUP. Samarbetet med DUP har än så länge varit okontroversiellt. Överenskommelsen handlar om att DUP stödjer Torries i viktiga omröstningar i utbyte mot satsningar som görs i Nordirland och mer finansiellt stöd till regionen.

Brexit-förhandlingarna

Förhandlingarna kring Storbritanniens utträdet ur EU hade i början av oktober sin femte omgång, men det rådet stora motsättningar. Tyvärr går förhandlingarna inte som på räls, snarare finns det risk för urspårning. Londons hållning att ha parallella förhandlingar om handelsavtal samtidigt som utträdesförhandlingar har mött stort motstånd från EU, som har motsatt sig förhandlingar kring framtida handelsavtal före avtalet kring utträdet är klart. Båda parterna är missnöjda med förhandlingarna, men ser även att förutsättningarna finns för lösningar och är förhoppningsfulla. Michel Barnier, som är EU:s chefsförhandlare uttryckte att förhandlingarna nått ett dödläge, och att man har svårt att komma vidare. Likaså har Londons förhandlare David Davis uttryckt att förhandlingarna går trögt.

Efter uttalande från EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker om att Storbritannien måste betala för att lämna EU, har stödet för Brexit ökat. Kritiken mot EU har framförallt riktats mot att EU strävar efter större befogenheter och förvandlas till ett överstatligt samarbete, där Juncker blivit symbolen för detta och hans popularitet är väldigt låg bland briter. För att förhandlingarna ska gå bra krävs att både EU och Storbritannien inte anklagar varandra och inleder pajkastning, detta leder tyvärr till att förhandlingarna blir än svårare.

Men under mitten av oktober uppstod ändå en del pajkastning. Där Theresa May började med att säga att bollen är på Bryssels planhalva, att det är Bryssels tur att bidra till förhandlingarna. Men istället kom det tillbaka från Bryssel att det är i London bollen är. Det här pågick i en vecka och till slut begav sig May till Bryssel för rådsmöte.

Efter rådsmötet verkar dock förhandlingarna fått en hel del energi. Europeiska rådets ordförande Donald Tusk sa efter mötet med May att dödläget var överdrivet och att framsteg görs. Bryssel förklarade att visst kan förhandlingarna om framtiden efter Brexit få grönt ljus och May kom tillbaka till London med glada besked. Men många röster höjs inifrån Torries om att ingen överenskommelse är bättre än en dålig överenskommelse. Dock är de flesta av lämna-anhängarna överens om att en överenskommelse med EU vore den bästa vägen framåt.

Senaste ryktena säger också att EU-kommissionen förhandlar direkt med Labour. Detta då man ser det som en risk att förhandlingarna bryter samman och att Labour kan ta över regeringsmakten innan förhandlingarna slutförs. Detta är dock inga bekräftade uppgifter från officiellt håll och det råder mycket ryktesspridning då förhandlingarna sker i slutna rum.

Framtiden för Storbritannien

När det kommer till hur framtiden efter utträdet kommer att se ut är många briter oroliga. Den mängd avtal som Storbritannien har undertecknat i gemensamma EU-fördrag avslutas genom utträdet, men hur dessa ska ersättas är fortfarande oklart. Många briter tycker dessutom att regeringen inte klarar av att förhandla och ser sig ha en svag förhandlingsposition.

Who do you think has the upper hand in the Brexit negotiations?

Fieldwork end date Pollster	2 October 2017 YouGov
Rest of EU	61%
Britain	14%
Don't know	25%

26 September 2017 - 2 October 2017, <https://whatukthinks.org/eu/questions/who-do-you-think-has-the-upper-hand-in-the-brexit-negotiations/>

Utan EU saknar Storbritannien många av de myndigheter och institutioner som reglerar olika delar av marknaden. Däribland finns Euratom som reglerar kärnkraften och Open Skies-avtalet som reglerar flygtrafiken. Detta är kärnfrågor för Storbritannien då problem med energiförsörjningen kan drabba landet hårt. Likaså skulle det bli stora problem med flygtrafiken till och från Storbritannien om Open Skies-avtalet inte fortsätter efter Brexit. Det stora frågetecknet i förhandlingarna är hur gränsen mellan Irland och Nordirland ska hanteras. Om Storbritannien lämnar tullunionen och gränser återupprättas finns det stor risk att oroligheter bryter ut på Nordirland igen, då handel har varit en nyckel till att öka stabiliteten i regionen.

Scottish National Parties partiledare Nicola Sturgeon har minskat i popularitet efter Brexit-omröstningen, då hon försökt blidka båda sidor i kampanjen för självständighet. Före folkomröstningen om Storbritanniens utträde ur EU var Brexit inte ett stort diskussionsämne i Skottland. I Skottland fokuserade debatten främst på skotsk självständighet, vilket överskuggade diskussionen om Brexit. Självständighet är djupt rotad i Skottland och att lämna Storbritannien har en mycket högre prioritet än diskussionen om att lämna EU, i vilket Skottland vill stanna.

LibDems är emot ett självständigt Skottland, då fler gränser är emot den liberal tanken om färre gränser och färre hinder. Dessutom ser man inte SNPs retorik som framtidsriktat, snarare ett konservativt perspektiv med nationalism snarare än frihet. Det är svårt att se hur nationalism och strävan efter självbestämmande är förenligt med EU-medlemskap. Medlemskap i EU inskränker självbestämmandet, då medlemskap förbinder länder att anpassa sig till unionen. Samtidigt skulle mycket av den skotska politiken vara väldigt lik den politik som förs från London. En gemensam utrikespolitik med London skulle troligen vara fallet även vid ett självständigt Skottland, då det finns en stor enighet inom detta område.

Aktuella inrikesfrågor

I slutet av oktober har flera fall av sexuella trakasserier uppmärksammats i media och där kvinnor har trätt fram och anklagat ett flertal ledande politiker. Detta är problem som kommit fram tidigare men har fått ny fart genom #Metoo-kampanjen. Likt i Sverige har anklagelser om olika trakasserier och övergrepp varit det stora samtalsämnet sedan starten av kampanjen. Westminster ses som en bubbla långt från väljarna; att politiker och dem som arbetar i parlamentet lever i en annan värld.

Under måndagen den 30 oktober hölls en debatt i parlamentet om sexuella trakasserier och hur de kan stoppas. Flera politiker var anklagade för trakasserier, men den 31 oktober meddelade Theresa May att hon har fortsatt förtroende för sina ministrar. Hon poängterade dock att eventuella anklagelser om sexuella trakasserier ska leda till att åtgärder vidtas. Redan en dag senare avgick försvarsminister Michael Fallon, efter anklagelser om sexuella trakasserier. Det blev en tydlig signal från Theresa May, som också fick starkt stöd för sin handlingskraft.

Under hela oktober månad har diskussioner förts kring förändringar i bidragssystemet som kallas Universal Credit, som Storbritannien haft sedan 2013. Regeringen vill minska väntetiderna i systemet, som innebär att personer i systemet måste vänta sex veckor innan de får sin första utbetalning. Regeringen diskuterar också bidragsnivåerna för bland annat personer med funktionsnedsättningar, minskade nivåer skulle spara pengar men har också upprört många debattörer. Samtidigt är systemet nära en kollaps om inte finansieringen av systemet ökar, menar kritiker. Många menar att systemet är underfinansierat och kritiserar det för att ännu inte vara tillgängligt för alla, endast utvalda grupper får tillgång till systemet.

Reporäntan har höjts för första gången på 10 år. Bank of England höjde reporäntan från 0.25% till 0.5% den andra november. Detta är ett stort skifte i brittisk ekonomi och kommer även få följdverkningar på den budget som ska presenteras senare i november. Angående budgeten finns det prognoser som säger att det kommer bli en åtstramad budget då finansminister Phil Hammond är pressad till att presentera en budget som minskar de offentliga utgifterna. Samtidigt finns det rapporter om att produktiviteten minskar, som trycker på för ökad statlig upplåning. När Phil Hammond tillträdde var ett tydligt löfte att den statliga upplåningen skulle minska. Men än får vi vänta några veckor innan budgeten presenteras den 22 november.